

Веремюк Л.Л., к.п.н.,
Уманський державний педагогічний університет імені П.Тичини
(м.Умань, Україна)

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Система освіти України вступає в епоху безперервного реформування, головною метою якого є підвищення якості освіти в процесі зближення різних національних освітніх систем. Інтернаціоналізація вищої освіти це процес систематичної інтеграції міжнародного компонента в освітньо-виховну, науково-дослідницьку та громадську діяльність вищих навчальних закладів. Незважаючи на високу актуальність цього процесу та велику увагу, що приділяється цьому питанню сьогодні, інтернаціоналізація освіти в Україні залишається складним і суперечливим явищем, переваги та наслідки якого потребують виваженого аналізу.

Інтернаціоналізація - об'єктивний наслідок глобалізації і одночасно великий ресурс зусиль щодо усунення національну окремішність систем вищої освіти, прогресу суспільного та економічного життя. Вузи стоять перед завданнями підготовки до діяльності в умовах інтегрованих ринків праці і освіти. Ринково орієнтована вища школа потребує змін навчальних програм, скорочення обсягу універсального гуманітарної освіти, посилення професійного, спеціалізованого навчання. Інтернаціоналізація вищої освіти проявляється в посиленні мобільності викладачів і розширенні можливостей навчання за кордоном. На рубежі ХХ- ХХІ ст. за межами своїх країн навчалось понад 1 млн. Студенти, викладачі, фахівці вищої освіти, опинившись за кордоном, отримують можливість порівнювати вітчизняні та зарубіжні моделі навчання, набувають культурну та інтелектуальну пластичність, розуміння феномену іншого. Вони вчаться розуміти іноземні реалії вищої освіти, що виявляється необхідним для подальшої діяльності.

Питання підготовки іноземних студентів стають предметом досліджень вітчизняних науковців (О.Суригін, А. Нікітін, А. Бронська), адаптації іноземних студентів (М.Іванова, Н. Титкова, С. Шатілов, І Ширяєва), методики викладання іноземних мов (А. Миролюбов, Є. Пасов та ін..).

Іноземці в Україні можуть здобувати освіту українською, російською або англійською мовою, в залежності від пропонованих програм та рівня знання мови абітурієнтом. Іноземні студенти мають можливість навчатися у більш ніж 240 вищих навчальних закладах і здобувати освіту за різними спеціальностями. Щороку заклади вищої освіти України приймають студентів зі 150 країн світу [2, 41-43].

Основними причинами збільшення чисельності іноземних студентів у вищих школах України Ю. Грищук називає такі: забезпечення участі в різноманітних програмах міжнародної мобільності; диверсифікація мов навчання (збільшення не лише англомовних програм, а й франкомовних; впровадження освітніх програм на основних європейських та найбільш поширених східних мовах); створення можливостей для отримання паралельно з національним дипломом про вищу освіту документу однієї з країн Європейського Союзу (програми двійних і спільних дипломів); використання сучасних технологій та переваг дистанційного навчання; розвиток освітнього франчайзингу; підвищення прозорості та зміцнення інформаційної політики [1, 101-103].

Українські заклади вищої освіти пропонують навчання на трьох рівнях вищої освіти зі здобуттям відповідних ступенів:

Перший рівень вищої освіти: молодший бакалавр, бакалавр.

Другий рівень вищої освіти: магістр.

Третій рівень вищої освіти: доктор філософії, доктор наук.

В українських вищих навчальних закладах працюють досвідчені викладачі та професори, які мають високий рівень професійної підготовки та роблять навчальний процес цікавим та захопливим, створюючи всі умови для наукового та творчого розвитку студентів.

Головним інформаційним джерелом про вищу освіту в Україні для іноземців є Український державний центр міжнародної освіти Міністерства освіти і науки України. Центр є єдиною офіційною державною платформою, яка займається інформуванням щодо можливостей навчання. На офіційному сайті Українського державного центру міжнародної освіти www.studyinukraine.gov.ua абітурієнти можуть отримати загальну інформацію про навчальні програми, процедуру вступу та інші практичні поради. Окрім цього, абітурієнти можуть подавати он-лайн заявки на навчання до будь-якого вищого навчального закладу України через сайт www.studyinukraine.gov.ua.

До послуг, які надаються Українським державним центром міжнародної освіти, входять: перевірка документів абітурієнта, допомога у виборі університету та навчальної програми, допомога з подачею документів до вищого навчального закладу, отримання запрошення на навчання, візова підтримка, організація зустрічі в аеропорту.

На рівні окремих закладів вищої освіти інтернаціоналізація освіти стосується: студентів (залучення іноземних студентів, організація програм обмінів, виробничих практик, індивідуальна студентська мобільність); професорсько-викладацького складу (обмін викладачами, спільні науково-дослідні та навчальні програми, стажування в зарубіжних університетах, організація інтенсивних курсів і літніх шкіл); змістової складової навчальних програм (нові програми та курси з відчутним міжнародним компонентом, що враховують елементи міжкультурної комунікації і країнознавства), іноземних мов, дистанційного навчання [2, 41-43].

Отже, процес інтернаціоналізації вищої школи складний і суперечливий. Відсутній належний баланс між економічними і культурно-освітніми цілями. Є потреба посилити інтернаціональну складову програм освіти. Приплив до університетів іноземних студентів породжує проблему налагодження міжкультурного діалогу. Наростає потреба впровадження новітніх комунікаційних технологій, які, на відміну від традиційних міжнародних контактів, не мають чітко обмежених меж і різко розширюють можливості співпраці. Гостро стоїть проблема конвертованості дипломів про вищу освіту.

Список використаних джерел

1. Гришук Ю. Організація навчання іноземних студентів в Україні як чинник інтернаціоналізації вищої освіти / Ю. Гришук // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. - 2016. - Вип. 1-2. - С. 101-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2016_1-2_21.
2. Ковальчук Р.Л. Інтернаціоналізація освіти: міжнародно-правовий досвід і національна практика / Р.Л. Ковальчук // Правознавство.- 2011.- С.40-43